

ŠIAULIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „BERŽELIS“

Aiškinamasis raštas prie 2013 m. finansinių ataskaitų rinkinio

I. Bendroji dalis

1. Šiaulių lopšelis-darželis „Berželis“ yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Lopšelio-darželio buveinės adresas: Lydos g. 4, Šiauliai. Lietuvos Respublika. Įstaigos kodas 190528817.

2. Šiaulių lopšelis-darželis „Berželis“ yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto.

3. Lopšelio-darželio savininkė yra savivaldybė. Lopšelio-darželio savininko teises ir pareigas įgyvendina Šiaulių miesto savivaldybė, kuri koordinuoja lopšelio-darželio veiklą, tvirtina ir teisės aktų nustatyta tvarka keičia lopšelio-darželio nuostatus.

4. Lopšelis-darželis neturi kontroliuojamų arba asocijuotųjų subjektų.

5. Vidutinis darbuotojų skaičius 34.

6. Svarbių sąlygų, kurios gali paveikti tolesnę lopšelio-darželio veiklą įstaigos darbuotojai neįžvelgia.

6. Lopšelis-darželis vykdo nuostatuose nustatytas funkcijas.

7. Lopšelis-darželio finansinės ataskaitos teikiamos už pilnus 2013 biudžetinius metus.

8. Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais - litais.

II. Apskaitos politika

9. Lopšelio-darželio parengtos finansinės ataskaitos atitinka VSAFAS, kaip tai nustatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje.

10. Lopšelio-darželio apskaitos politika yra apskaitos vadovo sudėtinė dalis, apskaitos vadovas parengtas ir patvirtintas ministro 2010 m. sausio 2 d. Lopšelio-darželio apskaitos politika užtikrina, kad I apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, lopšelis-darželis vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

Minimalios apskaitos politikos nuostatos

11. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą savoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

12. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina.

13. Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

14. Viso įstaigos nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra ribotas. Finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukaupą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

15. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu.

16. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos normatyvai nustatyti ir patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr.T-139.

Ilgalaikis turtas

17. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

18. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

19. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo sąvokina, pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetą, kaip nurodyta ilgalaikio materialiojo turto lopšelio-darželio tvarkos apraše.

20. Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialų turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

21. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo sąvokina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą. Žemė po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodoma tikrąja verte.

22. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką.

23. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr.T-139.

24. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo sąvokina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos.

Atsargos

25. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) sąvokina, o sudarant finansines ataskaitas — įsigijimo ar pasigaminimo sąvokina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai kuri iš jų mažesnė.

26. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų sąvokina įstaiga taiko konkrečių kainų būdą.

27. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

28. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Gautinos sumos

29. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo sąvokina.

30. Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos amortizuota sąvokina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos - įsigijimo sąvokina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansavimo sumos

31. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS "Finansavimo sumos" nustatytus kriterijus.

32. Finansavimo sumos – lopšelio-darželio iš valstybės ir savivaldybės biudžeto gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti lopšelio-darželio nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir įstaigos

gautus arba gautinus pinigus ir kitą, turtą, pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms dengti ir kaip parama, gautą turtą.

33. Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos: finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

34. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti apima ir nemokamai gautą, arba už simbolinį atlygį įsigytą nepiniginį turtą.

35. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, kurios nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

36. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Finansiniai įsipareigojimai

37. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

38. Visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

39. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

40. Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų lopšelis-darželis neturi.

41. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;

ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

trumpalaikės finansinės skolos;

pervestinos sumos į biudžetus;

mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;

kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

42. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

Pajamos

43. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9-ajame VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

44. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, *panaudojant detalizuojančius požymius arba sukuriant subsąskaitas*.

45. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kai lopšelis-darželis gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai lopšelis-darželis gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos *atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas*.

46. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Sąnaudos

47. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

48. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais

tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

49. Sąnaudos apskaitomos tikrąja verte.

Turto nuvertėjimas

50. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

51. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, lopšelis-darželis nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių.

52. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

Apskaitos politikos keitimas

53. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

54. Lopšelio-darželio pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti įvairių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia lopšelio-darželio finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

55. Lopšelis-darželis pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

56. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja.

Apskaitinių įverčių keitimas

57. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

58. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

59. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos klaidų taisymas

60. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

61. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vienos vertinė išraiška arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 procento per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0,25 procento turto vertės.

62. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

III. Pastabos

Nematerialus turtas

63. Lopšelis-darželis turi šias nematerialiojo turto grupes: programinę įrangą, licenzijas.

64. Programinei įrangai nustatytas 1 metų tarnavimo laikas. Nematerialiojo turto vienetų, kurių naudingo tarnavimo laikas neribotas įstaiga neturi.

65. Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pagal grupes pasikeitimą per 2013 m. pateikta pagal 13-to standarto 1 priede nustatytą formą.

66. Lopšelio-darželio programinė įranga yra visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje, jos įsigijimo savikaina 3222 Lt.

67. Turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, ir turto, kuris nebenaudojamas įstaigos veikloje, nėra.

68. Naujo turto, įsigyto perduoti ir patikejimo teise perduoto kitiems subjektams turto, įstaigoje nėra.

Ilgalaikis materialus turtas

69. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta Apskaitos vadove, patvirtintame direktoriaus 2010 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. IV-55, trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

70. Lopšelyje-darželyje yra šios IMT grupės, joms nustatytas naudingo tarnavimo laikas:

Eil. Nr.	Ilgalaikio materialaus turto grupės pavadinimas	Naudingo tarnavimo laikas metais
1.	Pastatai	
1.1	Administracinis pastatas (kapitalinis mūrinis)	120
2.	Mašinos ir įrenginiai	
2.1.	Kitos mašinos ir įrenginiai (virimo katilas, elektr.viryklė)	12
3.	Baldai ir biuro įranga	
3.1.	Baldai	12
3.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	5
4.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
4.1.	Muzikos instrumentai	20
4.2.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	10

71. Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal IMT grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 12-to standarto 1 priede nustatytą formą.

72. Lopšelyje-darželyje yra turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, lentelėje pateikiami IMT daiktai ir jų įsigijimo savikaina.

Eil. Nr.	Ilgalaikio materialaus turto pavadinimas	IMT įsigijimo savikaina, Lt
1.	Virimo katilas	5300
2.	Kabykla	1296
3.	Varteliai	1070
4.	Baldų komplektas	5214
5.	Kompiuteris	1850
6.	Kompiuteris	2317
7.	Kompiuteris	2440
8.	Kompiuteris	2440
9.	Nešiojamas kompiuteris	2550

10.	Kopijavimo aparatas Canon Ir2016	3420
11.	Pianinas "Ryga"	1115
12.	Pianinas	1459
	Viso:	30471

73. Turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija įstaigoje nėra.

74. Turto, kuris nebenaudojamas veikloje ir turto, kuris laikinai nenaudojamas įstaigos veikloje nėra.

75. Žemės ir pastatų kurie nenaudojami įprastinėje veikloje ir laikomi vien tikslai pajamoms iš nuomos taip pat nėra.

76. Turto įsigyto pagal finansines nuomos (lizingo) sutartis, kurio finansinės nuomos (lizingo)-sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, nėra.

77. Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną neturime.

78. Turto pergrupavimo iš vienos turto grupės į kitą ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo.

79. Lopšelis-darželis neturi ilgalaikio materialiojo turto, priskirto prie žemės, kilnojamųjų ar nekilnojamųjų kultūros vertybių grupių.

80. Turto perduoto Turto bankui taip pat nėra.

Atsargos

81. Informacija apie balansinės atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 8-to standarto 1 priede nustatytą formą.

82. Atsargų nuvertėjimo ar atkūrimo per 2013 metus įstaigoje nebuvo.

83. Atsargų likutis metų pabaigoje – 2025,90 Lt (FBA,eil.Nr.C.I.2).

84. Atsargų likutį metų pabaigoje sudaro maisto produktai ir statybinės medžiagos.

Išankstiniai apmokėjimai

85. Informacija apie išankstinius apmokėjimus pateikta pagal 6-to standarto 6 priede nustatytą formą.

86. Išankstinių apmokėjimų likučio metų pabaigoje nebuvo (FBA, eil.Nr. C.II).

Per vienerius metus gautinos sumos

87. Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas pateikiama pagal 17-to standarto 7 priedo formą.

88. Per vienerius metus gautinos sumos (FBA, eil. Nr.C.III.):

- Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas sudaro: gautinos tėvų įmokos 17164,44Lt ir gautinos sumos už nuomą 123,00Lt;
- Sukauptos gautinos sumos sudaro: pagal spec.programą gautina 22358,66Lt, gautina 810,26Lt už nemokamą vaikų maitinimą ir sukauptos mokėtinos sumos tiekėjams ir sukauptas mokėtinas atostogų rezervas 166412,95Lt;
- Kitos gautinos sumos sudaro gautinos sumos, pagal VMI pažymą.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

89. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikta pagal 17-to standarto 8 priede nustatytą formą.

90. Pinigų likutį metų pabaigoje sudaro pinigų likutis banko sąskaitose (FBA, eil. Nr.C.V.): iš jų: tėvų įmokos – 44,72 Lt; paramos lėšos – 6463,19 Lt.

Finansavimo sumos

91. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama pagal 20-to standarto 4 priedo formą.

92. Informacija apie finansavimo sumų likučius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pateikiama pagal 20-to standarto 5 priedo formą.

93. Finansavimo sumų likutis iš savivaldybės biudžeto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 325654,95 Lt (FBA, eil.Nr.D.II). Iš jų nepiniginiam turtui įsigyti - 321899,95 Lt, suma kuri lygi nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei.

94. Finansavimo sumų likutis iš kitų šaltinių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 6909,18 Lt (FBA, eil. Nr.D.IV). Iš jų nepiniginiam turtui įsigyti – 6909,18 Lt (lygus nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei ir paraminės sąskaitos pinigų likučiui banke).

Įsipareigojimai

95. Informacija apie kai kurias mokėtinas sumas pateikiama pagal 17-to standarto 12 priedo formą.

96. Informacija apie įsipareigojimų dalį nacionaline ir užsienio valiutomis pateikiama pagal 17-to standarto 13 priedo formą.

97. Ilgalaikių įsipareigojimų įstaiga neturi.

98. Tiekėjams mokėtinas sumas sudaro kredinis įsiskolinimas už komunalines ir kitas paslaugas, prekes (FBA, eil. Nr.E.II.9):

	Kreditoriaus pavadinimas		Suma, Lt
1	AB "Šiaulių Energija"	už šiluminę energiją	65201,89
2	UAB „Energijos tiekimas“	už elektros energiją	13,83
3	UAB "Omnitel"	už mobilųjų ryši	12,98
4	UAB "Splus"	už ryšio paslaugas	27,74
5	AB Lietuvos paštas	už įmokų surinkimą	1,07
			65257,51

99. Sukauptos mokėtinos sumos sudaro (FBA, eil. Nr.E.II.11) sukauptos atostoginių sąnaudos 101600,89 Lt (t.t. darbdavio socialinio draudimo įmokos)

100. Kitos trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai (FBA, eil. Nr.E.II.12) sudaro pervestinos į savivaldybės biudžetą tėvų įmokos.

Segmentai

101. 2013 m. informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 25-to standarto priedo formoje.

Nebalansinė sąskaita

102. Nebalansinėje sąskaitoje apskaitomas įstaigos ūkinis inventorių. Jo vertė metų pabaigoje 155185,64 Lt.

103. Pagal žemės panaudos sutartį įstaiga naudoja 0,5384 ha valstybinės žemės sklypu. Jos vertė pagal panaudos sutartį 114447 Lt.

Direktoriė

Nijolė Marčišauskienė